

სწავლების მეთოდოლოგია Methodic of Teaching

ზედსართავი სახელების სწავლება ქართულში A1, A2 და B1 დონეების მიხედვით (ენათა ევროპული ჩარჩოს შესაბამისად)

ნანა შავთვალაძე

საქართველოს უნივერსიტეტი
www.ug.edu.ge

თბილისი, საქართველო

e-mail: nana.shavtvaladze@ug.edu.ge

<https://doi.org/10.52340/lac.2025.35.26>

SJIF 2026: 8.679

ქართულის, როგორც უცხო ენისადმი ინტერესი ამ საუკუნიდან განსაკუთრებით აღინიშნება. დღეს უკვე შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ჩვენც, ქართველებს, გვაქვს სახელმძღვანელოები, რომლებიც უკვე გაწერილია დონეების მიხედვით, დასაწყისიდან უმაღლეს დონემდე. დამწყები საფეხურის დაბეჭდილი წიგნები უკვე მრავლად არსებობს ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში. სახელმწიფოს მიერ უზრუნველყოფილია „ქართუ-ლი სახლი“ და მათ მიერ შექმნილია სახელმძღვანელოთა ინტერნეტვერსია - <https://geofl.ge/>

მსოფლიოში გავრცელებული და დადგენილია უცხო ენის შემსწავლელი სტრატეგიები, სწავლების გზა, მიდგომები, გამოყენებული მეთოდები, ხერხები. ეს ჩვენთვის იყო შესაძლებლობა გამოგვეყენებინა, აგვითვისებინა, ჩავვეტარებინა კვლევა და შევჯერებოდით ამ მიდგომებს. აუცილებელად უნდა გავვეთვალისწინებინა ქართული ენის სტრუქტურა, მეთოდური ბადა. სხვა შემთხვევაში, შედეგს ვერ მივაღწევდით. სახელმძღვანელოებს, ისევე როგორც ადამიანებს, თავიანთი ბედი აქვთ. სახელმძღვანელოს ვარგისიანობას მომხმარებელი ადგენს, ეს წარმატება წლებითა და წიგნის გამოცემის რაოდენობით იზომება, თან ქართული ენა მსოფლიო მასშტაბის არენაზე მოთხოვნის მიხედვით ვერ დაიკვეხნის.

ანუ, ქართული ენის ფლობის დონეების ზოგადი აღწერილობა არსებობს ქართულ ენაზე A1 დონიდან C1 დონის ჩათვლით. აქ განსაზღვრულია ქართული ენის ფლობა მოსმენის, კითხვის, მეტყველებისა და წერის შესაბამისი კატეგორიებით. ინგლისურ ენაზე ყველასთვის ხელმისაწვდომია დიდი ბრიტანეთის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტი, რომელიც შესრულებულია ენათა სწავლის, სწავლებისა და შეფასების რეკომენდაციათა საერთო ევროპული ჩარჩოს CEFR ექსდონიანი სისტემის – A1, A2, B1, B2, C1, C 2 –საფუძველზე. ქართული ენის შინაგანი სტრუქტურის გათვალისწინება, ქართული ენის შეფასების ინდიკატორებსა და მტკიცებულებებზე დაყრდნობა უმნიშვნელოვანესია, რადგან თითოეული სახელმძღვანელოს შედეგები დარდება და დგინდება ენის ფლობის დონეებთან.

„სემიტიკის სკოლა“ უკვე სთავაზობს მომხმარებელს ქართულის, როგორც უცხო ენის სახელმძღვანელოთა სერიას „ბილიკი“, რომელშიც წარმოდგენილია ყველა დონე - A1, A2, B1, B2,

C1. ზოგადად, სახელმძღვანელოთა აგებულებაზე, შიგთავსსა და სტრუქტურაზე ვისაუბრეთ წინა სტატიებში, დონეების მიხედვით განვსაზღვრეთ ზმნათა უღლების სერიებიც.

ამჯერად, ჩვენი საკვლევი თემაა ზედსართავი სახელი. მისი წარდგენა სწავლების კიბის მიხედვით. ჩვენი ინტერესია დავადგინოთ, თუ რას ეძლევა უპირატესობა ქართულ ენაში დონეებით ზედსართავი სახელის არჩევსას; როგორაა მისი ფუნქციები წარმოდგენილი; აგრეთვე, საინტერესოა შინაარსისა და ფუნქციების განშლა; როგორ ავლენს ქართული სისტემა ამ მეტყველების ნაწილით გრძნობების შეფასებას, დამოკიდებულების განსაზღვრას; მნიშვნელოვანია CEFR აღწერილობასთან შედარება, დადგენა, თუ რას აძლევს უპირატესობა - ფორმას, შედგენილობას თუ შინაარსს.

საკვანძო სიტყვები: ქართული, როგორც უცხო ენა, უცხო ენის შემსწავლელი სტრატეგიები, სწავლების გზა, მიდგომები, გამოყენებული მეთოდები, ხერხები.

ქართულის, როგორც უცხო ენისადმი ინტერესი ამ საუკუნიდან განსაკუთრებით აღინიშნება. დღეს უკვე შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ჩვენც, ქართველებს, გვაქვს სახელმძღვანელოები, რომლებიც უკვე გაწერილია დონეების მიხედვით, დასაწყისიდან უმაღლეს დონემდე. დამწყები საფეხურის დაბეჭდილი წიგნები უკვე მრავლად არსებობს ქართულ საგანმანათლებლო სივრცეში. სახელმწიფოს მიერ უზრუნველყოფილია „ქართული სახლი“ და მათ მიერ შექმნილია სახელმძღვანელოთა ინტერნეტვერსია - <https://geofl.ge/>

მსოფლიოში გავრცელებული და დადგენილია უცხო ენის შემსწავლელი სტრატეგიები, სწავლების გზა, მიდგომები, გამოყენებული მეთოდები, ხერხები. ეს ჩვენთვის იყო შესაძლებლობა გამოგვეყენებინა, აგვითვისებინა, ჩავვეტარებინა კვლევა და შევჯერებოდით ამ მიდგომებს. აუცილებელად უნდა გავვეთვალისწინებინა ქართული ენის სტრუქტურა, მეთოდური ბადა. სხვა შემთხვევაში, შედეგს ვერ მივალწევდით. სახელმძღვანელოებს, ისევე როგორც ადამიანებს, თავიანთი ბედი აქვთ. სახელმძღვანელოს ვარგისიანობას მომხმარებელი ადგენს, ეს წარმატება წლებითა და წიგნის გამოცემის რაოდენობით იზომება, თან ქართული ენა მსოფლიო მასშტაბის არენაზე მოთხოვნის მიხედვით ვერ დაიკვებნის. ანუ, ქართული ენის ფლობის დონეების ზოგადი აღწერილობა არსებობს ქართულ ენაზე A1 დონიდან C1 დონის ჩათვლით. აქ განსაზღვრულია ქართული ენის ფლობა მოსმენის, კითხვის, მეტყველებისა და წერის შესაბამისი კატეგორიებით. ინგლისურ ენაზე ყველასთვის ხელმისაწვდომია დიდი ბრიტანეთის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტი, რომელიც შესრულებულია ენათა სწავლის, სწავლებისა და შეფასების რეკომენდაციათა საერთო ევროპული ჩარჩოს CEFR ექვსდონიანი სისტემის – A1, A2, B1, B2, C1, C2 – საფუძველზე. ქართული ენის შინაგანი სტრუქტურის გათვალისწინება, ქართული ენის შეფასების ინდიკატორებსა და მტკიცებულებებზე დაყრდნობა უმნიშვნელოვანესია, რადგან თითოეული სახელმძღვანელოს შედეგები დარდება და დგინდება ენის ფლობის დონეებთან.

„სემიტა.ენის სკოლა“ უკვე სთავაზობს მომხმარებელს ქართულის, როგორც უცხო ენის სახელმძღვანელოთა სერიას „ბილიკი“, რომელშიც წარმოდგენილია ყველა დონე - A1, A2, B1, B2, C1. ზოგადად, სახელმძღვანელოთა აგებულებაზე, შიგთავსსა და სტრუქტურაზე ვისაუბრეთ წინა სტატიებში, დონეების მიხედვით განვსაზღვრეთ ზმნათა უღლების სერიებიც.

ამჯერად, ჩვენი საკვლევი თემაა ზედსართავი სახელი. მისი წარდგენა სწავლების კიბის მიხედვით. ჩვენი ინტერესია დავადგინოთ, თუ რას ეძლევა უპირატესობა ქართულ ენაში დონეებით ზედსართავი სახელის არჩევსას; როგორაა მისი ფუნქციები წარმოდგენილი; აგრეთვე, საინტერესოა შინაარსისა და ფუნქციების განშლა; როგორ ავლენს ქართული სისტემა ამ მეტყველების ნაწილით გრძნობების შეფასებას, დამოკიდებულების განსაზღვრას; მნიშვნელოვანია CEFR აღწერილობასთან შედარება, დადგენა, თუ რას აძლევს უპირატესობა - ფორმას, შედგენილობას თუ შინაარსს.

ენის სწავლების დასაწყის დონეზე საკუთარი თავის წარდგენისა და გაცნობის შემდეგ სამეტყველო ფუნქციისთვის აუცილებელია მინიმალურად მაინც შეფასებითი ფორმულირება.

„ზედსართავი სახელი შეიძლება იყოს ვითარებითი და მიმართებითი. ვითარებითი პირველადი ზედსართავი სახელი: დიდი, თეთრი, შავი, მაღალი, მწარე, გრძელი, წვრილი და სხვ. ჩვეულებრივ ასეთი ზედსართავი საგანს ისეთი ნიშნის მიხედვით ახასიათებს, რომელიც შეგვ იძლია წარმოვიდგინოთ სხვადასხვა ხარისხით: დიდი -უდიდესი... (ა.შ. გვ.68).“ ამიტომ, A1 დონიდან უკვე ვიწყებთ ზედსართავი სახელების მიწოდებას. წარმოჩნდება, თუ როგორ იღებს ენა და ალაგებს ამ შეფასებითი ლექსიკონის გამოყენებულ მეტყველების ნაწილს.

სახელმძღვანელოში „ბილიკი I“ პირველივე კარში შემოდის ანტონიმურ წყვილში: „კარგი-ცუდი“ (ნ.შ. გვ.17). მეორეში - „დიდი-პატარა“; „მოხუცი-ახალგაზრდა“(გვ.32). მესამეში - „სასიამოვნო“; „მშვიდი“ და წარმოების მიხედვით 23 მიმართებითი ზედსართავი სახელი: „ქართული-ინგლისური-ამერიკული-ჩინური...“ (გვ.34). მეოთხეში - „საინტერესო“; „ბევრი-ცოტა“ (გვ.42). მეხუთეში - „გემრიელი“; „თეთრი-შავი“; „ახალი-ძველი“; „მოხარშული“ (გვ.58). მეექვსეში - „ჰუნქტუალური“; „ოფიციალური“; „დაკავებული“; „ნათელი-ბნე-ლი“ (გვ.70). მეშვიდეში - „ძვირი-იაფი“(გვ.81). მერვეში - „ბედნიერი“; „დედისერთა“ (გვ.91). მეცხრეში - „კერძო“; „ზოგი“ (გვ.106). მათეში - „ლამაზი-უშნო“; მეთორმეტეში - „სხვადა-სხვა“ (გვ.137).

სახელმძღვანელოს წერისას ხან გრამატიკული ფორმებია წარმმართველი, ხან თემატიკა, შინაარსი. ამის მიხედვით იგება სტრუქტურა, ხერხემალი. აუცილებელია, ავტორს გათვლილი ჰქონდეს თავიდანვე ყოველი შიდა საფეხური წიგნისა, რადგან ეს სასწავლო სახელმძღვანელოა. უპირველესად მთავარ თემებსა და აუცილებელ საკითხებს აკმაყოფილებს სერია „ბილიკიც“ თავის პირველივე წიგნში - A1 დონეზე. ქართული ენის სტრუქტურა-ტურიდან გამომდინარე და ჩვენი აქტიური ლექსიკური, საკომუნიკაციო ბაზიდან, მიზნის მისაღწევად ის შეფასებითი ლექსიკა გვაქვს გამოყენებული, რომელიც უსათუოდ საჭიროა A1 დონეზე. ინგლისური ენის, როგორც უცხო ენის სწავლებისას GEFR-ის სტანდარტი არ ავლებს წყალგამყოფ ხაზს. სასიხარულოა, რომ ჩვენ მიერ გამოყენებული ზედსართავი სახელები ზუსტად ემთხვევა ინგლისური ენაში გააქტიურებულ ფორმებს, მაგრამ ეს ექვსი წყვილი ჩვენ არ გვაქვს გამოყენებული A1-ში მოთხოვნიდან გამომდინარე, თუმცა A2 დონის დასაწყისშივე ჩადებულია სახელმძღვანელოში, ბოლო ორი ნიმუშის გარდა. ესენია: „ცხელი-ცივი“; „სწრაფი-ნელი“; „გრძელი-მოკლე“; „მარტივი-რთული“; „სუფთა -ბინძური“; „მდიდარი-ღარიბი“. CEFR - ის მიხედვით ინგლისური ენის A1 დონეზე ზედსართავი სახელები არის ყველაზე მარტივი და ყოველდღიურ ურთიერთობაში ხშირად გამოსაყენებელი სიტყვები, რომლებიც ასახავს, აღწერს ადამიანს, საგანს, ფერს, ზომას, ემოციას და ხარისხსაც. ამ დონეზე შემსწავლელმა უნდა შეძლოს ამ მარტივი ზედსართავი სახელების გაგება და მოკლე წინადადებაში მათი გამოყენება.

სერია „ბილიკის“ სახელმძღვანელოს A2 დონე იწყება მე-13 კარით, ანუ გაგრძელებაა პირველი A1 წიგნისა. პირველივე კარში შემოდის ზედსართავი სახელები: „საბავშვო“; „გასართობი“; „ბოტანიკური“ „ნელი - სწრაფი“ (გვ.156). მე-14 კარში: „ცივი-ცხელი“; „თბილი-გრილი“; „მშვენიერი“ „მწვანე“; „ღრუბლიანი, წვიმიანი, ქარიანი, თოვლიანი“; „მზიანი-მთვარიანი“ (გვ.168). მე-15 კარში - „ცოლიანი - უცოლო“; „გათხოვილი - გაუთხოვარი“; „უმცროსი - უფროსი“; „ოჯახური“; უკეთესი-უარესი“; „ნაკლები-მეტი“(გვ.180/184). მე-16 კარში - „მძიმე-მსუბუქი“; „დაღლილი“; „ნაბახუსევი“(გვ.191). მე-17 კარში - „გრძელი-მოკლე“; „დაბალი-მაღალი“; „მსუქანი-გამხდარი“; „სწორი-კეხიანი“; „ქერა-შავგვრემანი“; „თაფლისფერი“; „გაციებული“; „ჭაღარა“(გვ.211). მე-18 კარში - „მშრალი - სველი“; „ვერცხლისფერი, ოქროსფერი“; „წითელი, ყვითელი, ლურჯი, მწვანე, ცისფერი, ვარდისფერი, ნარინჯისფერი, ნაცრისფერი, სალათისფერი, ყავისფერი, იისფერი“(გვ.222). მე-19 კარში - „ხალხური“; „შუათანა“(გვ.233). მე-20 კარში - „თავისუფალი“; „საგზაო“; „ვიწრო -ფართო“; „დანგრეული“; „პარალელური - პერპენდიკულარული“(გვ.248). 21-ე კარში - „აუცილებელი“; „წითური“(გვ.262). 22-ე კარში - „ნაირ-ნაირი“, „ბრწყინვალე“(გვ.275). 23-ე კარში - „პოლიტიკური“; „კორუმპირებული“; „მძიმე-მსუბუქი“; ტყუილი-მართალი“; „სამართლიანი“; ძნელი - ადვილი“; „მარტივი-რთული“; „საჭირო“(გვ.288). 24-ე კარში - „მშვენიერი=დიდებული“; „უზარმაზარი“; „გაკვირვებული“; „ბუნებრივი“(გვ.300).

სერია „ბილიკის“ A2 დონის სახელმძღვანელოში უპირატესობას ვანიჭებთ სიტუაციურ თემებს, რომ შეძლონ კომუნიკაცია შესაფერის დონეზე. ამ დონეზე მხოლოდ მარტივ აღწერას ან დახასიათებას არ გამოხატავს შემსწავლელი. მან უნდა შეძლოს კონკრეტული აზრის, დამოკიდებულებისა და შედარების გამოხატვა ადამიანების, ადგილებისა და საგნების უფრო მეტად აღწერა. ამიტომაც ამ დონეზე ზედსართავის მთავარი ფუნქციაა: აღწერა, შეფასება, შედარება და ემოციის გამოხატვა. კიდევ აღვნიშნავ, რომ ინგლისური ენის, როგორც უცხო ენის სწავლებისას GEFR-ის სტანდარტი ტოვებს გარკვეულ პროცენტულობას, თავისუფლებას ენათა ინდივიდუალური მიდგომის გამო. ჩვენ მიერ გამოყენებული ზედსართავი სახელები ზუსტად ემთხვევა ინგლისური ენაში გააქტიურებულ ფორმებს, მაგრამ ამჯერად, A2 დონეზე, მხოლოდ სამი წყვილი არ გვაქვს გამოყენებული. ესენია: „ძლიერი - სუსტი“; „მშვიდი = მწყურვალი“; „სასაცილო“; „ჭკვიანი“. ეს ორი უკანასკნელი აღნუსხულია B1 დონის სახელმძღვანელოში.

სერია „ბილიკის“ B1 დონის სახელმძღვანელოს პირველივე კარში შემოდის ზედსართავი სახელები - „აქაური, იქაური“; „ყურადღებიანი“; „დიპლომატიური“; „მრავალგვარი“; „უჩვეულო“; მე-2 კარში - ზედსართავი სახელი ხარისხში „უახლოესი“; „მნივნილოვანი“ (გვ.18). მე-3 კარში - წყვილები: „ცარიელი -სავსე“; „მუქი -ღია“; „საკმარისი“ (გვ.27). მე-4 კარში - წარსული დროის მიმდებარის ფორმებია (მაგ. დაპატარავებული); მე-5 კარში - „შინაური“; „იშვიათი“; „საოცარო“; „სასაცილო“; „საყვარელი“ (გვ.52). მე-6 კარში - „ეთნოგრაფიული“; „განსაკუთრებული“; „ხმამაღალი - ხმადაბალი“ (გვ.62). მე-7 კარში - „ზუსტი“; „შესაბამისი“; „დევეანდელი, გუშინდელი, ხვალისდელი“ (გვ.72). მე-8 კარში - „საკანცელარიო“; „საბეჭდი“ (გვ.83). მე-9 კარში - „უალკოჰოლო“; „ჩემიანი“; „ამაყი“; „აუტანანელი“; „ხელგაშლილი - ძუნწი“ (გვ.98). მე-10 კარში - „ერთადგილიანი, ორადგილიანი“; „სასწაული“; „აფორიაქებული“; „ღია-დახურული“ (გვ.109). მე-11 კარში - „გეჟი - მშვიდი“; „ფართო -ვიწრო“; „მდიდარი - ღარიბი“; „ნერვიული“; „ფრთხილი“; „საშიში“; „საერთო“ (გვ.118). მე-12 კარში - „ქვიანი - ქვიშიანი“; „ყურადღებიანი“; „ექვიანი“; „კეკლუცი“; „ნამდვილი“; (გვ.129). მე-13 კარში - „სასპორტო“; „სავაჭრო“; „სასწრაფო“; „პირველადი“ (გვ.145). მე-14 კარში - „აღფრთოვანებული“; „ხვესურული“; „გადასარევი“; „წვრილი-მსხვილი“; „მვირფასი“; „მველებური“; მოქარგული“ (გვ.156). მე-15 კარში - „ნაზი“; „მკვეთრი“; „მამაპაპური“; (გვ.167). მე-16 კარში - „მხიარული-სევდიანი“; „გახარებული-გაბრაზებული, მოწყენილი“; „აქტიური-მშვიდი“; „ბოროტი“; „ნაზი“; „მორცხვი“; „ყურადღებიანი-უყურადღებო“; „პატიოსანი - უპატიოსნო“; „ბეჯითი-ზარმაცი“; „ჭკვიანი-უჭკუო“ (გვ.179).

CEFR-ის მიხედვით B1 დონეზე შემსწავლელს უკვე შეუძლია აღწეროს, დახასიათოს არა მხოლოდ მოვლენები, მარტივი თვისებები, არამედ ემოციები, დამოკიდებულებები, ურთიერთობები, აბსტრაქციული ცნებები და შედარებები. ენის შემსწავლელი ამ დონეზე უფრო მრავალფეროვნად და ზუსტად გამოხატავს სათქმელს ზედსართავი სახელებით, ვიდრე A1 და A2 დონეებზე.

B1 დონის ზედსართავი სახელები უფრო ემოციურია, შეფასებითია და არგუმენტირებული. ამ დონისთვის ინგლისური ენის სტანდარტით მოწოდებული 40 ზედსართავი სახელთაგან ჩვენს, B2 დონის, „ბილიკის“ ზუსტად დაემთხვა ეს შვიდი სახელი: „ამაყი“; „საშიში“; „მვირი“; „ჩვეულებრივი“; „პატიოსანი“; „დაღლილი“; „ნერვიული“.

ჩვენ ვითვალისწინებდით მხოლოდ მორფოლოგიურ კატეგორიას - ზედსართავი სახელს. ვითარებითი ზედსართავი სახელები წარმოდგენილია თავიდანვე A1 დონეზე, ფაქტობრივად, ერთიანად ემთხვევა ინგლისური ენის მიდგომას. ენა ენაა, უნდა ითქვას, რომ გამოყენების საშუალებები მსგავსია. ქართულში პირველ დონეზე თითო-ოროლაა მიმართებილი ზედსართავი სახელი გამოყენებული. აქ სიტყვაწარმოების პრეფიქს-სუფიქსები ერთვება ფუძეს და ვლბულობით მიმართებით ზმნიზედებს. მაგალითად, „საინტერესო“. ის საჭირო სიტყვაა და აუცილებლად გვჭირდება დასაწყისშივე. A2 დონიდან მეტია მიმართებითი ზედსართავი სახელის გამოყენების არეალი. უმეტესობა მიმართებითია, სიტყვაწარმოების პრეფიქს-სუფიქსებით. თუმცა, ასევეა ინგლისურშიც, იქ შემოდის გერუნდის ფორმები, სხვადასხვა თავსართ-ბოლოსართი ან დაბოლოება: -ing, -ed, y და ა.შ. (interesting, tired, sandy...). მართალია,

სტრუქტურით არ დაემთხვა ქართული და ინგლისური B1 დონის ზედსართავი სახელები, მაგრამ შინაარსობრივად იმავენაირადაა წარმოდგენილი. უბრალოდ ქართული ამ დონეზე აქტიურად იყენებს ვნებითი გვარის მიმღეობის ფორმებს - წარსული (გაკეთებული), მომავლი (გასაკეთებელი), უარყოფითი (გაუკეთებელი) დროის ფორმებს. ჩვენ მხოლოდ წმინდად ზედსართავ სახელებზე გვქონდა აქცენტი, ამიტომ მიმღეობის ფორმები არ აღგვიწერია ამჯერად. ანუ, კმაყოფილდება B1 დონის მოთხოვნა: ემოციურობა, შედარება, შეფასება, სოციალურ და აკადემიურ თემებში გამოსაყენებელი ზედსართავებისა და მიმღეობის თავისუფლად მოხმარება.

CEFR აღწერილობასთან შედარებულია ეს სამი დონე - A1,A2,B1 - ორივე ენაში. თვალსაჩინოა, რომ A1 დონის ზედსართავი სახელები თითქმის ემთხვევა, როგორც შინაარსის მიხედვით, ასევე გრამარტიკული ფორმითაც (ძირითადად - ვითარებითი ზედსართავებია), მხოლოდ ექვსი წყვილი არ დაემთხვა და ისინი უმაღლეს აქტიურდება A2 დონის დასაწყისშივე. თითქმის ზედმიწევნით თანხვედრაა A2 დონის შედარებისას, სადაც მხოლოდ სამი წყვილი არ გვქვს გამოყენებული. აღვნიშნავ, რომ უპირატესობა ეძლევა ამ დონეზე მიმართებით ზედსართავ სახელებს. მათი ფუნქციები საინტერესოაა წარმოდგენილი, გაშლილია სტრუქტურაც, რომელიც შინაარსის გადმოსაცემადაა გააქტიურებული. B1 დონეზე, შედარებით მაღალ დონეზე, ქართული სისტემა უმეტესად მიმღეობის ფორმებით ახდენს გრძნობების შეფასებას, დამოკიდებულების განსაზღვრას. რეალურად დადგინდა, რომ პირველ დონეზე იწყება ვითარებითი ზედსართავი სახელებით აღწერისა და შეფასების შინაარსის გადმოცემა; შემდგომ, მეორე დონეზე, ნელ-ნელა ფართოვდება არეალი და მეტწილად გამოყენებულია მიმართებითი ზედსართავი სახელები; მესამე დონის წარმოდგენისას ფრთხვს შლის მიმღეობის ფორმები და უხვადაა წარდგენილი, რათა შემსწავლელმა ზედმიწევნით გამოხატოს ამა თუ იმ რამის შეფასება, დაადგინოს უპირატესობა - ფორმას, შედგენილობასა და შინაარსს შორის.

ლიტერატურა:

1. საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 20 ივნისი; დადგენილება # 394/დანართი 4 - ქართული ენის ფლობის დონეების ზოგადი აღწერილობა, თბილისი, 2020
2. ოძელი, მ., - ქართული ენის ფლობის დონეების აღწერილობა. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და ევროპის საბჭოს ერთობრივექტი. თბილისი, 2016
3. შანიძე, ა., - თხზულებანი თორმეტ ტომად. ქართლი ენის გრამატიკის საფუძვლები. III ტომი, თბილისის უნივერსიტეტის გამოცემა, თბილისი, 1980
4. შავთვალაძე ნ., სახელმძღვანელო „ქართული ენა ინგლისურენოვანთათვის“. სერია „ბილიკი“. დონე I, A2. „მოსწავლის წიგნი“ მოსასმენი მასალით. მეხუთე გამოცემა. გამომცემლობა „ფორმა“. 2022 (2019, 2014, 2012, 2006).
5. შავთვალაძე ნ., სახელმძღვანელო „ქართული ენა ინგლისურენოვანთათვის“. სერია „ბილიკი“, დონე A1/A2, „სამუშაო რვეული“, მეორე გამოცემა. გამომცემლობა „ფორმა“. 2013 (2008).
6. შავთვალაძე ნ., სახელმძღვანელო „ქართული ენა ინგლისურენოვანთათვის“, სერია „ბილიკი“. დონე A1/A2, „ქართული დიალოგები“. საკითხავი მასალა. მესამე გამოცემა. გამომცემლობა „ფორმა“. გამომცემლობა „ფორმა“. 2021 (2014, 2007).
7. შავთვალაძე ნ., სახელმძღვანელო „ქართული ენა ინგლისურენოვანთათვის“. სერია „ბილიკი“. დონე I, A 1, „მოსწავლის წიგნი“ მოსასმენი მასალით. მეექვსე გამოცემა. გამომცემლობა „ფორმა“. 2025 (2022, 2019, 2014, 2012, 2006).
8. შავთვალაძე ნ., სახელმძღვანელო „ქართული ენა ინგლისურენოვანთათვის“. სერია „ბილიკი“. დონე II, B1, „მოსწავლის წიგნი“ მოსასმენი მასალით. მესამე გამოცემა. გამომცემლობა „ფორმა“. 2023 (2013, 2008).
9. <https://eqe.ge/ka/page/static/665/profesiuli-standartebi>
10. <http://www.geofl.ge/lego/doneebiLevel.php?parent=56>
11. <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>
12. <https://rm.coe.int/georgian-reference-level-descriptions-a1-a2-b1-b2-cefr/168077b6f5>

Nana Shavtvaladze

University of Georgia

www.ug.edu.ge

Tbilisi, Georgia

e-mail: nana.shavtvaladze@ug.edu.ge

<https://doi.org/10.52340/lac.2025.35.26>**SJIF 2026:** 8.679

Teaching Adjectives in Georgian According to Language Proficiency Levels A1, A2 ,B1 (Based on the CEFR)

Abstract

Interest in Georgian as a foreign language has become especially notable in this century. Today, we can already say that we, Georgians, also have textbooks that are structured according to language proficiency levels. Printed textbooks for the beginner level are now widely available in the Georgian educational system. The state-supported organization “Georgian House” has also created online versions of textbooks, available at: <https://geofl.ge/>

The widely used approaches to foreign language learning around the world, the teaching methods, strategies, techniques, and instructional models, provided us with the opportunity to adopt, study, research, and adapt these approaches to our own context. At the same time, it was essential to consider the structure of the Georgian language and its methodological framework. Otherwise, achieving successful results would have been impossible. Textbooks, much like people, have their own destinies. The effectiveness of a textbook is determined by its users, and its success is measured by the years of its use and the number of editions published. At the same time, the Georgian language cannot claim particularly high demand on the global stage. A general description of Georgian language proficiency levels currently exists in Georgian for levels A1 through C1. These descriptions define proficiency in Georgian according to the categories of listening, reading, speaking, and writing. In English, there is a widely accessible document presented by Great Britain, based on the six-level system of the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): A1, A2, B1, B2, C1, and C2. Considering the internal structure of the Georgian language and relying on indicators and evidence used in Georgian language assessment is extremely important, because the outcomes of each textbook are compared and evaluated according to language proficiency levels.

“Semita.Language School” already offers users the Georgian as a foreign language textbook series *Biliki*, which includes all proficiency levels: A1, A2, B1, B2, and C1. In previous articles, we discussed the overall structure, content, and organization of these textbooks, and we also defined the verb conjugation series according to the different levels. This time, our research topic is the adjective. More specifically, we examine how adjectives are presented according to the stages of language instruction, what aspects are prioritized, and how their functions are represented at different proficiency levels. Of particular interest is the development of meanings and functions and their comparison with CEFR descriptors. We also explore how the Georgian language system expresses emotions, evaluations, and attitudes through this part of speech, and whether priority is given to form, structure, or meaning.

რეცენზენტი: პროფესორი მანანა ღარიბაშვილი